

Randers Kommune

ENERGINET

Energinet
Tonne Kjærsvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
25. juni 2025

Forfatter:
KAPKY/XAKCH

HØRINGSSVAR FRA ENERGINET ELTRANSMISSION A/S VEDR. FORSLAG TIL KOMMUNEPLAN 2025 FOR RANDERS KOMMUNE

Høringssvaret fra Energinet Eltransmission A/S (herefter kaldet Eltransmission) omhandler udelukkende eltransmissionsnettet.

Høringsfristen er den 26. juni 2025.

Eltransmission ejer, driver og bygger eltransmissionsnettet >100 kV i Danmark for at indpasse mere vedvarende energi og opretholde elforsyningsikkerheden. Energinet Eltransmission A/S er en selvstændig offentlig virksomhed i Ministeriet for Klima-, Energi- og Forsyning.

Hensynet til elanlæg

Det er en statslig interesse, at kommuneplanlægningen tager hensyn til nationale og regionale anlæg, herunder energiforsyningsanlæg, jf. afsnit 4.5 i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning 2023" se evt. dokumentet her:

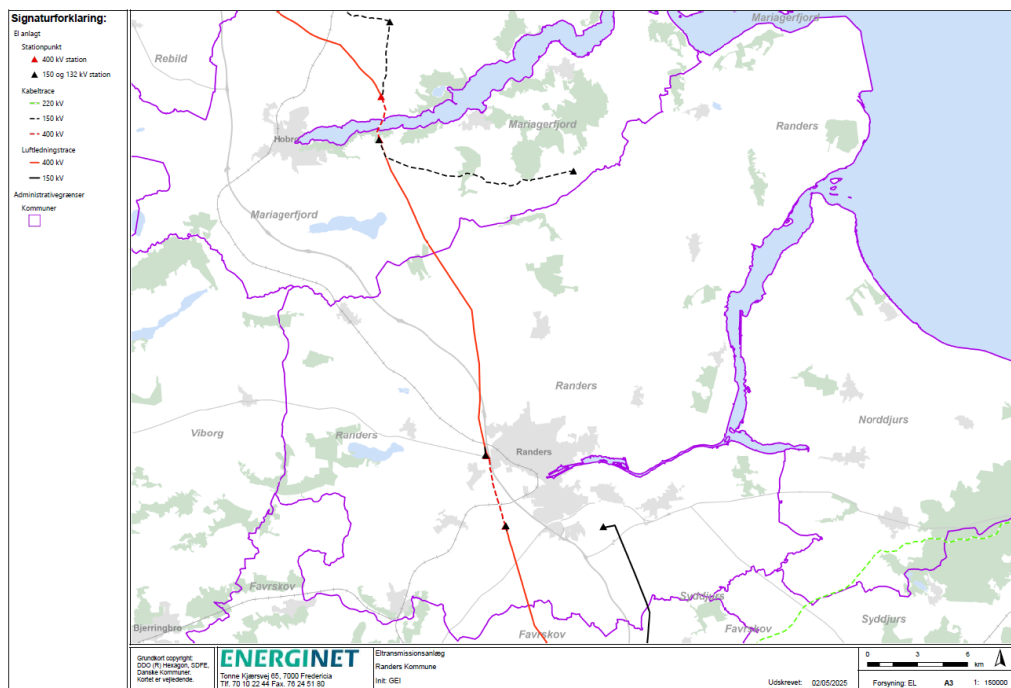
https://planinfo.dk/Media/638242362665345866/Nationaleinteresser_06072023.pdf

Jf. Planlovens § 11a, stk. 1., nr. 5 skal kommuneplanen indeholde retningslinjer og kort for beliggenheden af tekniske anlæg, og herunder eltransmissionsanlæg.

Eltransmission gør i nærværende høringssvar således opmærksom på vores elanlæg, så den senere arealudnyttelse kan indrettes med hensyn til elanlæggenes tilstedeværelse.

Eltransmissions elanlæg

Af det vedhæftede kort og i nedenstående kortudsnit, fremgår Eltransmissions elanlæg i Randers Kommune:

Figur 1 Eltransmissions anlæg i kommunen

Omtale af elanlæg i kommuneplanforslaget

Eltransmission har bemærket, at vores elanlæg omtales i afsnittet "ledningsanlæg" i kommuneplanforslag 2025 og sikkerhedsafstande fra elanlæg til vindmøller omtales under Energi i retningslinjerne for Vindmøller Vm.1.

National interesse – aftalte rettelser i kommuneplanforslaget

Eltransmission kontaktede kommunen d. 15. maj 2025 vedrørende potentiel indsigelse mod kommuneplanforslaget efter planlovens § 29, stk. 1.

Det var Eltransmission vurdering at hensynet til eksisterende anlæg ikke var varetaget i kommuneplanens da eksisterende anlæg ikke var vist på oversigtskortet i kommuneplanens pdf-udgave.

Der blev efterfølgende den 12.juni 2025, indgået aftale om opdatering af kort i kommuneplanen, mellem Randers kommunen og Energinet.

Som følge af accepteret aftale, anser Eltransmission potentielt for indsigelse som bortfaldet.

Bemærkninger

Eltransmission har nedenstående tilføjelser og bemærkninger til Randers Kommunes forslag til Kommuneplan 2025-2037, der bør tages til efterretning for at sikre hensynet til eltransmissionsanlæggene i kommunen på bedst mulig vis:

1) Bemærkninger til retningslinjer vedr. Ledningsanlæg - Le2

Eltransmission har bemærket at Eltransmissions anlæg er beskrevet i retningslinjerne til Ledningsanlæg Le.1 og Le.2 og har følgende bemærkninger til retningslinje Le.2 omhandlende nærhed til eksisterende ledningsanlæg.

Høje genstande

Høje genstandes placering ift. Luftledningsanlæg er beskrevet i redegørelsen for Le.2. Eltransmission gør opmærksom på at vores anlæg også omfatter jordkabler. Eltransmission anbefaler følgende tilføjet til Le.2

"Høje elektrisk ledende objekter nær Eltransmissions jordkabelanlæg bør ikke placeres nærmere end 50 m fra respektafstanden til jordkabler, uden foranstaltninger for beskyttelse mod spændingsstigning i jorden."

Servitutter

Eltransmissions anlæg er generelt sikret ved tinglyste servitutter, hvilket er nævnt i retningslinje Le.2. Eltransmission anbefaler nedenstående uddybende omtale tilføjet til redegørelsen for Le.2

"Eltransmissions luftlednings og Jordkabelanlæg er sikret ved tinglyste servitutter. Det betyder bl.a., at der indenfor en given afstand til anlæggene ikke uden meddelt dispensation kan laves fysiske ændringer og etableres anlæg af nogen art. Servitutarealet administreres meget restriktivt, hvormed dispensation ikke automatisk kan forventes meddelt."

Beplantning og lavbundsarealer

I afsnit Le.2 omtales beplantning ved jordkabler. Eltransmission gør opmærksom på at begrænsninger vedr. beplantning også vedrører luftledningsanlæg. Eltransmission anbefaler følgende tilføjet redegørelsen for Le2. omhandlende beplantning.

"Inden for servitutarealet for luftledningsanlæg må der ikke etableres beplantning med træer og buske, der bliver mere end 3 m høje. Uden for servitutarealet skal det sikres, at træer og buske placeres, så de ikke kan vælte og beskadige elanlæg. Beplantning bør derfor ikke placeres nærmere end 15 m fra yderste ledning."

Ved etablering af våd og lavbundsarealer skal Eltransmission anlægs respekteres og følgende anbefales tilføjet til redegørelsen for Ledningsanlæg- Le.2

"Etablering af et vådområde eller lavbundsprojekt i servitutarealet omkring elanlæg udgør en tilstandsændring, som kræver en dispensation fra den tinglyste servitut."

2) Retningslinjer vedr. Biogas, batteri og PtX-anlæg

Batteri-, biogas- og PtX-anlæg skal planlægges, så de ikke udgør en fare for nærtliggende eltransmissionsanlæg. Eltransmission gør særligt opmærksom på, at batteri-, biogas- og PtX-anlæg, uanset at de er placeret uden for servitutarealer og anbefalede sikkerhedsafstande for høje genstande, fortsat kan indebære en sikkerhedsmæssig risiko for nærtliggende eltransmissionsanlæg, i tilfælde af utilsigtede hændelser. Eltransmission anbefaler derfor, at følgende afsnit indsættes i redegørelsen vedr. Ledningsanlæg - Le2 og Biogas - Bi.2

”Batteri-, biogas- og PtX-anlæg tæt på eltransmissionsanlæg, særligt højspændingsstationer, kan udgøre et anlægssikkerhedsmæssigt problem for elanlægget i tilfælde af utilsigtede hændelser. Det fremgår af § 20 i bekendtgørelse om sikkerhed for udførsel af elektriske anlæg (BEK nr. 1114 af 18/08/2016), at elektriske anlæg og andre objekter ikke må anbringes så nær hinanden, at der derved kan opstå fare. I forbindelse med planlægning for et batteri-, biogas- eller PtX-anlæg tæt på et eltransmissionsanlæg bør Energinet Eltransmission A/S kontaktes så tidligt som muligt.”

3) Retningslinjer vedr. solenergi Se.1

For at sikre hensynet til Eltransmissions elanlæg, herunder fremtidig udbygning, bør der tilføjes en retningslinje, som indarbejder solcellebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 7 (BEK nr. 440 af 03/05/2024):

”Planlægningen for solcelleanlæg bør tage hensyn til, at solcelleanlægget ikke hindrer udbygning af eksisterende el- og gastransmissionsanlæg, herunder højspændingsstationer, eller hindrer adgangen hertil for øvrige tekniske anlæg.”

4) Retningslinjer vedr. skovrejsning og lavbundsarealer

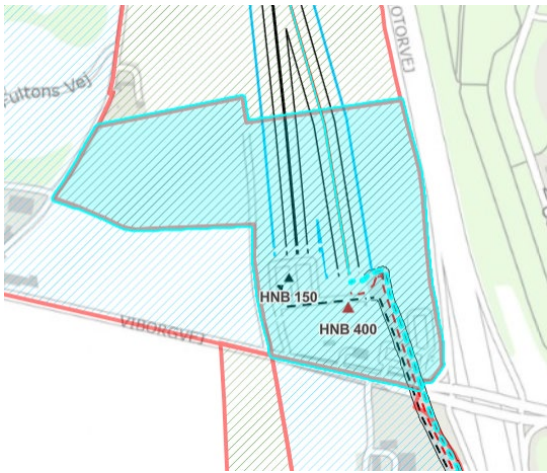
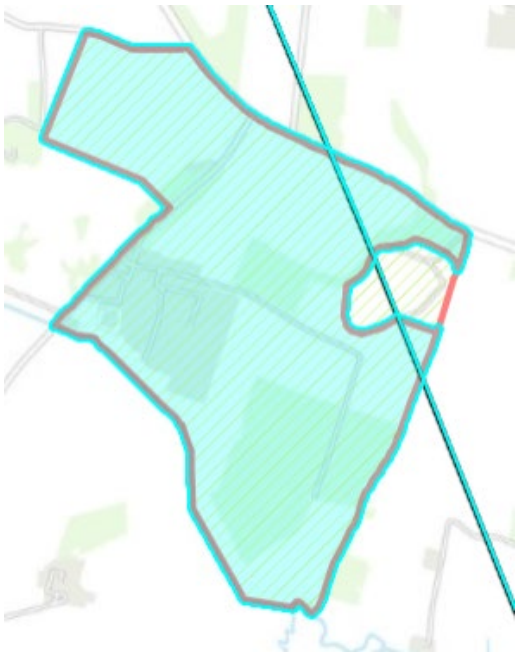
Eltransmission kan konstatere, at flere af områderne udpeget til ønsket skovrejsning eller vådområder/lavbundsprojekter overlapper Eltransmissions elanlæg.

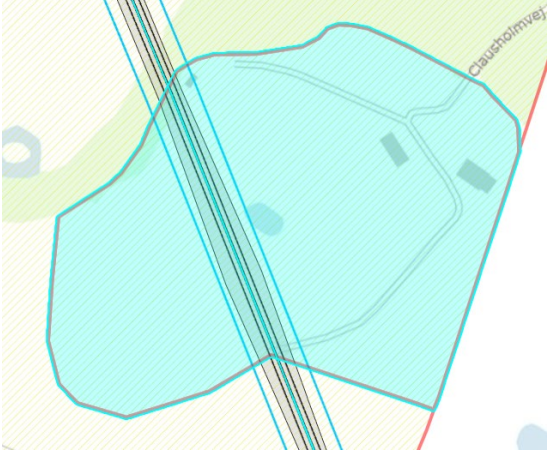
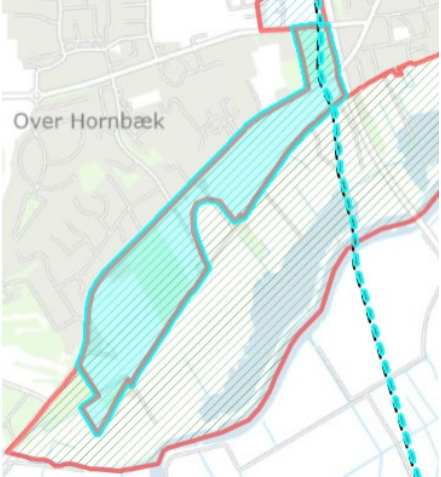
I den kommende planlægning af konkrete skovrejsnings- og vådområder/lavbundsprojekter, skal Randers Kommune sikre sig, at der tages hensyn til elanlæggene samt de hertil gældende restriktioner og sikkerhedsafstande. Kommunen skal derfor kontakte Eltransmission så tidligt som muligt, når man påtænker skovrejsning eller etablering af et vådområde/lavbundsprojekt nær et elanlæg.

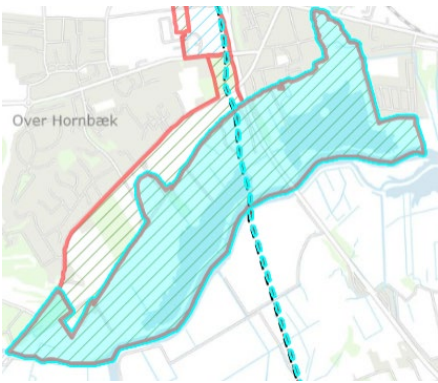
Det anbefales at der i redegørelsen for skovrejsning Sk.1 henvises til omtalen af beplantning nær eltransmissionsanlæg, omtalt i redegørelsen for Le.2. Ligeledes anbefales det at der i redegørelsen for lavbundsarealer henvises til omtalen af lavbundarealer i redegørelsen for Le.2.

Særlige opmærksomhedspunkter

Eltransmission gør i nærværende afsnit "Særlige opmærksomhedspunkter" opmærksom på potentielle konflikter med Eltransmissions elanlæg. Se anbefalinger under hver ramme.

Ramme- område	Kortudsnit fra Plandata.dk	Kommentar (<i>Tekst med kursiv er fra forslag til Kommuneplan</i>)
1.05.T.1		<i>Plannavn: Tekniske anlæg ved Viborgvej</i> <i>Generel anvendelse: Teknisk anlæg</i> <i>Specifik anvendelse: Tekniske anlæg, forsyningsanlæg, trafik anlæg, parkeringsanlæg</i> Eltransmission har en station, luftledninger og kabler indenfor rammeområdet, der er udlagt til tekniske anlæg. Der er ingen lokalplan for området. Energinet ønsker at der ved fremtidig planlægning og ændringer i området tages højde for Eltransmission anlæg. Det anbefales, at følgende tekst indsættes under "Særlige bestemmelser" i rammen: "Indenfor rammeområdet findes Eltransmission anlæg med tilhørende restriktioner og sikkerhedsafstande. Afklaring skal ske med Energinet Eltransmission A/S, som er ledningsejer."
1.09.O.4		<i>Plannavn: Brusgaard</i> <i>Generel anvendelse: Område til offentlige formål</i> <i>Specifik anvendelse: kontor, indrætsanlæg, offentlige formål, uddannelsesinstitutioner</i> Eltransmission har 150KV luftledningsanlæg i rammeområdet. Rammeanvendelsen er offentlige formål, og af hensyn til person-, anlægs- og forsynings sikkerheden skal fremtidig planlægning ske ud fra hensynet til Eltransmissionsanlæg. Det anbefales, at følgende tekst indsættes under "Særlige bestemmelser" i rammen: "Indenfor rammeområdet findes Eltransmission anlæg med tilhørende restriktioner og sikkerhedsafstande. Afklaring skal ske med Energinet Eltransmission A/S, som er ledningsejer."

1.09.R.5		<i>Plannavn: Moto-Crossbane Brusgaard</i> <i>Generel anvendelse: Rekreativt område</i> <i>Specifik anvendelse: Støjende fritidsanlæg</i> <i>Max. højde (m): 8,5</i> Eltransmission har et luftledningsanlæg, der gennemskærer rammeområdet. Rammen overlapper både servitutarealet og respektafstanden omkring luftledningen. Lokalplan nr. 202 er gældende for området og udlægger området til Motocrossbane. Af hensyn til person-, anlægs- og forsynings sikkerheden understreger Eltransmission vigtigheden af, at den fremtidige planlægning i området overholder restriktionerne i servitutten samt de anbefalede højde og sikkerhedsafstande. Det anbefales, at følgende tekst indsættes under "Særlige bestemmelser" i rammen: "Rammeområdet gennemskæres af et findes et 150kV luftledningsanlæg med tilhørende restriktioner og sikkerhedsafstande, som skal respekteres i den fremtidige planlægning af området. Afklaring skal ske med Energinet Eltransmission A/S, som er ledningsejer."
1.05.L.2		<i>Plannavn: Grøn kile Fladbrovej</i> <i>Generel anvendelse: Landområde</i> <i>Specifik anvendelse: Beplantning, landområde, naturområde</i> <i>Plannavn: Hornbæk Engvej</i> <i>Generel anvendelse: Landområde</i> <i>Specifik anvendelse: Naturområde</i> Eltransmission har jordkabler gennem rammeområde 1.05.L.2 og 1.05.L.4, rammerne har i dag en anvendt til naturområde. Eltransmission gør opmærksom på at bevoksning nær kablerne skal

1.05.L.4		overholde gældende bestemmelser. Fremtidig planlægning i områderne skal ske ude fra hensynet til Eltransmissionsanlæg. Det anbefales, at følgende tekst indsættes under "Særlige bestemmelser" i rammen: "Indenfor rammeområdet findes Eltransmission anlæg med tilhørende restriktioner og sikkerhedsafstande. Afklaring skal ske med Energinet Eltransmission A/S, som er ledningsejer."
----------	---	---

Øvrige oplysninger

Servitut

Eltransmissions elanlæg er generelt sikret ved uopsigelige tinglyste rådighedsservitutter. Det betyder bl.a., at der indenfor en given afstand til elanlæg ikke uden meddelt dispensation kan laves fysiske ændringer og etableres anlæg af nogen art. Servitutarealet administreres meget restriktivt, hvormed dispensation ikke automatisk kan forventes meddelt.

Sikkerhed ved elanlæg

Elanlæg har en lovmæssig beskyttelse i 'Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af elektriske anlæg' (BEK nr. 1114 af den 18.08.2016). § 20 regulerer elektriske anlæg og andre objekters nærhed til hinanden:

"Elektriske anlæg og andre objekter må ikke anbringes så nær hinanden, at der derved kan opstå fare.

Stk. 2. Ved anbringelse af andre objekter i nærheden af bestående elektriske anlæg skal eventuelle afstandskrav til det elektriske anlæg overholdes.

Stk. 3. Det elektriske anlæg eller objekt, der anlægges sidst, skal placeres under hensyntagen til det allerede placerede".

Vindmøller og andre høje objekter

Elanlæg og høje objekter må ikke komme hinanden så nær, at der kan opstå fare eller ske skade for personer og elanlæg eller true forsyningssikkerheden, hvorfor Eltransmission anbefaler følgende sikkerhedsafstande mellem elanlæg og elektrisk ledende høje objekter, herunder fx vindmøller, antenner, lysmaster:

Høje objekter nær Eltransmissions luftledningsanlæg, bør som minimum placeres i en afstand på objektets fulde totalhøjde fra respektafstanden* langs luftledningsanlægget.

Ovennævnte anbefalede sikkerhedsafstand skal sikre, at placering af høje objekter ikke medfører en risiko for kollision med Eltransmissions luftledningsanlæg, hvis fx en vindmølle skulle vælte eller en vinge falde af. Et havari på f.eks. en vindmølle der medfører, at

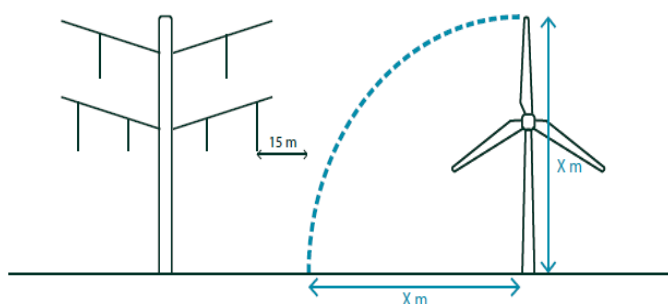
ledningerne på elanlægget brydes, kan i værste tilfælde forvolde personskaade, hvis man befinder sig i nærheden, og det kan få store følger for elanlægget og ikke mindst påvirke forsyningssikkerheden.

Høje elektrisk ledende objekter nær Eltransmissions jordkabelanlæg, bør ikke placeres nærmere end 50 m fra respektafstanden* til jordkabler, uden foranstaltninger for beskyttelse mod spændingsstigning i jorden.

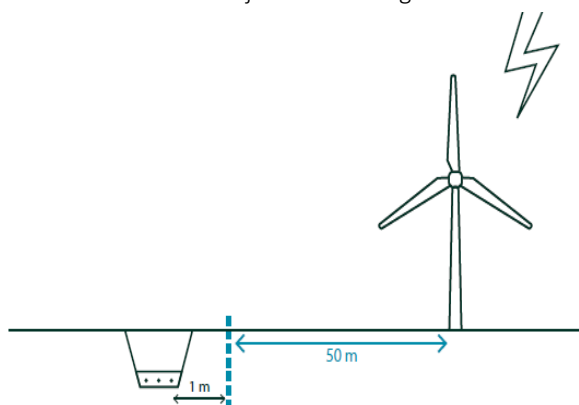
Ovennævnte anbefalede sikkerhedsafstand skal bl.a. sikre, at placering af høje elektrisk ledende objekter ikke påfører Eltransmissions jordkabelanlæg skader ved lynnedslag.

*Respektafstanden er fastsat for at give betryggende sikkerhed ved arbejde i nærheden af elforsyningsanlæg eller ved uheld og ulykker. Respektafstanden er beskrevet i 'Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg', BEK nr. 1112 af den 18/08/2016.

Sikkerhedsafstanden til luftledningsanlæg er illustreret herunder:

Sikkerhedsafstanden til jordkabelanlæg er illustreret herunder:

Kommunen er velkommen til at bruge illustrationerne

Solcelleanlæg

Kommunes planlægning af større solcelleanlæg skal tilgodese, at servitutarealet for elanlæg friholdes.

Eltransmission accepterer ikke solcelleanlæg i servitutarealet for vores elanlæg, da vi til enhver tid skal kunne komme uhindret ind til vores anlæg for at foretage eventuelle reparationer samt almindeligt servicearbejde.

Skovrejsning/Beplantning

I servitutarealet for luftledningsanlæg tillader vi ikke skovrejsning samt beplantning med træer og buske, der bliver mere end 3 m høje. Træer og buske over 3 m over terræn vil overskride respektafstanden til vores luftledninger, hvormed der kun kan arbejdes efter arbejdsinstruks fra Eltransmission.

Beplantning uden for servitutarealet kan ske, såfremt det sikres, at træer og buske ikke kan vælte og beskadige vores elanlæg, jf. Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside om "[Beskæring af træer i nærheden af luftledninger](#)"

Af sikkerhedshensyn anbefaler vi kraftigt, at respektafstanden på 15 meter, jf. 'Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg', BEK nr. 1112 af den 18/08/2016, fra yderste ledning anvendes, når der planlægges beplantning jf. vejledningen.

I servitutarealet for jordkabelanlæg tillader vi ikke beplantning med dybdegående rødder over vores kabelanlæg, idet rødder kan beskadige jordkablerne både ved gennemboring eller ved, at rødderne rykker jordkablerne i stykker, hvis træer vælter i storm. Eltransmission kan om ønsket udlevere en liste over planter med ikke-dybdegående rødder, som vi tillader inden for servitutbæltet.

Støj fra stationsanlæg

Støj fra Energinets tekniske anlæg reguleres normalt efter retningslinjer i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Læs mere om støj på [Energinets hjemmeside](#).

Forsigtighedsprincip og magnetfelter

Overalt, hvor vi bruger, producerer eller transporterer elektrisk strøm, vil der være magnetfelter. Det betyder, at der vil være magnetfelter tæt på alle elforsyningsanlæg og el-apparater, uanset om det er transformere, luftledninger eller jordkabler. Felternes størrelse afhænger af, hvor megen strøm, der går i ledningen eller apparatet, og de aftager kraftigt med afstanden.

I Danmark har vi ingen minimumsafstande eller grænseværdier, der angår eventuelle langtidsvirkninger af magnetfelter fra højspændingsanlæg. Det vurderer Sundhedsstyrelsen, at der ikke er tilstrækkelig videnskabelig baggrund for.

I stedet har vi et forsigtighedsprincip, som er en anbefaling fra Sundhedsmyndighederne. Forsigtighedsprincippet omfatter eksponering fra magnetfeltet og er formuleret således:

*"Nye boliger og institutioner, hvor børn opholder sig, ikke bør opføres tæt på eksisterende højspændingsanlæg.
Nye højspændingsanlæg bør ikke opføres tæt på eksisterende boliger og børneinstitutioner.
Begrebet "tæt på" kan ikke defineres generelt, men må afgøres i den konkrete situation ud fra en vurdering af den konkrete eksponering."*

Forsigtighedsprincippet henvender sig således både til plan- og byggemyndigheder og til ejere af højspændingsanlæg. Eltransmission ønsker forsigtighedsprincippet fulgt ved plan-/anlægsarbejde og anbefaler, at man følger Vejledning i forvaltning af forsigtighedsprincippet ved miljøscreening, planlægning og byggesagsbehandling.

Vejledningen er udgivet af Elbranchens Magnetfeltudvalg i samarbejde med Kommunernes Landsforening: <http://magnetfeltudvalget.dk/sundhed/forsigtighedsprincipper-og-graensevaerdier/vejledning-i-forsigtighedsprincippet/>.

For yderligere oplysninger om magnetfelter ved elforsyningsanlæg på hjemmesiden www.magnetfeltudvalget.dk

Planlægning for energiproducerende anlæg:

Mange steder i landet ønsker grønne energiselskaber og kommuner at sætte vindmøller og især nye, store solcelleanlæg op. Men ikke alle steder kan elnettet tage imod ny, stor elproduktion. Energinet og Green Power Denmark offentliggør et kort, der guider til gode placeringer. Læs evt. mere [her](#).

Politiske retningslinjer og fremtidige planer

Planlægningen af elnettet er baseret på lovgivningsmæssige rammer, Energistyrelsens fastlagte forudsætninger for udviklingen i elforbrug, produktions- og handelskapacitet samt offentliggjorte kriterier for elnettets dimensionering.

De aktuelle og historiske netudviklingsplaner kan findes [her](#).

Vi imødeser modtagelse af kvittering for nærværende høringssvar.

Kontakt gerne undertegnede ved spørgsmål.

Oplys venligst sagsnummer 25/07564

Bilag:

- Kortmateriale: Eltransmissionsanlæg i Randers Kommune

Med venlig hilsen

Anne-Mette Christensen

XAKCH@energinet.dk

Kundecenteret

3.parter@energinet.dk

+4570220275

Signaturforklaring:

- El anlægt
- Stationpunkt
- ▲ 400 kV station
 - ▲ 150 og 132 kV station
- Kabeltrace
- 220 kV
 - 150 kV
 - - - 400 kV
- Luftledningstrace
- 400 kV
 - 150 kV
- Administrativegrænser
- Kommuner
-

